

7/8372

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü

Sayı: B.10.0.AÇS.0.12.00.14/350
Konu: Yazılı Soru Önergesi

T.C.
SAĞLIK BAKANLIĞI
AÇSAP Yazı İşleri Ve Evrak Şube
Müd.
25 Eylül 2009 09:43:29 /5319

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİ
Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı
Kanunlar ve Kararlar Müdürlüğü

İLGİ: 17 Haziran 2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-13921 sayılı yazınız.

İlgi yazı ile Bakanlığımıza yöneltilen yazılı soru önergesine ilişkin cevabi yazımız ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

EK:5 sayfa doküman (3 Nüsha)

Prof. Dr. Recep AKDAĞ
Sağlık Bakanı

Samsun Milletvekili Suat BİNİCİ tarafından verilen "Samsun'daki anne sağığı hizmetlerine ilişkin" 7/8372 sıra sayılı yazılı soru önergesinin cevabıdır.

SORULAR:

- 1.2006 yılında Samsun'da anne ölüm oranları nedir?
- 2.Aile Hekimliği pilot uygulamasının başlamasından sonra anne ölüm oranları nedir?
- 3.Son üç yıldaki anne ölüm oranlarındaki artış oranları hangi gerekçelere dayandırılmaktadır?
- 4.2006-2008 yılları arasında gerçekleşen anne ölümlerinde, hayatını kaybedenlerin sosyal güvenceleri var mıdır?
- 5.Aile Hekimliği uygulamasına geçilmesinden sonra, ölenlerin her birinin aile hekimi var mıdır? Bunlar kaç kere doğum öncesi kontrole tabi tutulmuşlardır?
- 6.Mevzuata göre kurulması gereken Anne Ölümleri Araştırma komisyonu Samsun'da ne zaman kurulmuştur ve kaç kere toplanmıştır?
- 7.Samsun'da 2007-2008 yıllarında, Anne ölümleri ile ilgili nedenler ve oranlar nasıl açıklanmaktadır?
- 8.Samsun'da bugün itibariyle son 7 yıllık zamanda kamu hastanelerindeki kadın-doğum hasta yatağı sayısı yıllara göre kaçtır?
- 9.Yine bu kapsamda İlimizde 2003'den bugüne Aile-Çocuk Sağığı Merkezi sayısı yıllara göre ne durumdadır?
- 10.İlinizde kamu hizmetinde çalışan kadın-doğum hastalıkları uzmanının son 6 yıldaki sayıları kaçtır? Ayrıca bu sürede istifa eden ya da emekli olanların sayısı nedir?
- 11.Samsun'da anne ölüm oranında ki artışta, Gazi Devlet Hastanesi Kadın- Doğum Servisi'nin kapatılmasının etkisini nasıl değerlendiriyorsunuz?
- 12.2008 Türkiye Raporunda yürütüldüğü belirtilen; evlilik öncesi danışmanlık programı, bebek-çocuk izleme programı, ergen sağığı ve gençlik programı, cinsel sağık programı, bilgi-eğitim-iletişim programı ve anne -çocuk ölümleri önleme programı kapsamında Samsun'da hangi çalışmalar yapılmıştır?
- 13.Samsun'da anne ölümlerini önlemeye yönelik bakanlığınızca yürütülen ne gibi çalışmalar yapılmaktadır?

CEVAPLAR:

- 1.Ulusal Anne Ölüm Araştırması 01.06.2005 ile 31.05.2006 tarihleri arasında yapılmıştır. Araştırma sonucunda anne ölüm oranları Türkiye İstatistikî Bölge Sınıflaması (12 NUTS bölgesi) kapsamında belirlenmiştir. Samsun ilinin içinde bulunduğu Batı Karadeniz bölgesi için anne ölüm oranı yüz binde 26,8'dir.Söz konusu araştırmada Samsun İli için ayrı bir anne ölüm oranı hesaplanmamıştır.
- 2.Aile Hekimliği uygulaması Samsun ilinde 01.03.2007 tarihinde başlamıştır. Samsun ili 2007 yılı anne ölüm oranı yüz binde 31,5 olup, 6 anne ölümü olmuştur. 2008 yılı anne ölüm oranı yüz binde 47,2 olup, 9 anne ölümü olmuştur. 2009 yılında ise ilk 6 ayda sadece 2 anne ölümü olmuştur.
3. Son 3 yılda Samsun'da anne ölümlerinde herhangi bir artış söz konusu değildir. Bu konuda yapılan çalışmalar şöyle özetlenebilir; Ulusal Anne Ölüm Araştırmasının sonlanmasını takiben Ulusal Anne Ölümü İzleme Programı kapsamında Anne Ölümleri Veri Sistemi oluşturulmuştur. Nisan 2007'de yayınlanan 2007/27 sayılı genelge ile Ocak 2007'den başlamak üzere, 81 ilde veri sistemi ile tüm ilçe merkezleri ve kırsaldan defin kayıtları ile sağık kuruluşları kayıtları taranarak anne ölümlerine ait istatistikî bilgi toplanmaya başlanmıştır. 2008 yılsonu itibariyle Samsun ili ilçe ve kırsal yerleşim yerlerinin %100'ünden veri bildirimini sağlamıştır. Bu yüzden de 2008 yılı anne ölüm oranı, 2007'den daha yüksek olarak belirlenmiştir. 2009 yılı ilk 6 ayı için Samsun'da sadece 2 anne ölümü olmuştur.

4. Anne Ölümü Veri Sistemi oluşturulmadan önce 2006 yılındaki 3 anne ölümünde bir annenin SSK'lı, bir annenin yeşil kartlı olduğu tespit edilmiş, bir annenin de sosyal güvencesi tespit edilememiştir.

2007 yılında ölen üç anne yeşil kartlı, bir anne Bağ Kur'lu ve bir anne SSK'lıdır, bir anne de hastaneye yatışında herhangi bir sosyal güvenlik kurumu beyan etmemiş ve ücreti kendisi ödemiştir.

2008 yılında ölen annelerin ikisi yeşil kartlı, dördü SSK'lı, bir anne de özel sigortalı ve iki annede Emekli Sandığına tabidir.

5. 2007 yılından itibaren ölen her annenin aile hekimi vardır. 2007 yılında vefat eden iki anne 2 kez, iki anne 3 kez, diğer anneler de 4 ve 5 kez aile hekimi tarafından doğum öncesi bakım hizmeti almışlardır.

2008 yılında vefat eden iki anne 1 kez, iki anne 2 kez, üç anne 3 kez, bir anne 4 kez, bir anne de özel hekimde 9 kez aile hekimi tarafından doğum öncesi bakım hizmeti almıştır.

2009 yılında vefat eden bir anne 3 kez aile hekimi tarafından doğum öncesi bakım almıştır. Haziran 2009 tarihinde vefat eden annenin ise dosyasının il sağlık müdürlüğü tarafından hazırlığı devam etmektedir.

6. Nisan 2007'de yayınlanan 2007/27 sayılı genelge gereği İl İnceleme Komisyonu ve Anne Ölümleri Tespit ve Önleme Birimi oluşturulmuştur. Komisyon, 2007 yılında 2 kez, 2008 yılında 6 kez, 2009 yılında ilk altı ayda 3 kez toplanmış ve genelgeye uygun olarak ölen annelerin dosyalarını inceleyerek, il komisyon raporları ile beraber Bakanlığımıza göndermişlerdir.

7. 2007 yılında 6 anne ölümü meydana gelmiştir. Bu ölümlerden ikisi doğrudan anne ölümüdür, ölüm nedenleri plesanta previa ve loğusalık eklampsisidir. Diğer dört ölüm, dolaylı anne ölümü olup ölüm nedenleri serebrovasküler hastalık, santral sinir sistemi enfeksiyonu, annede mevcut kalp hastalığı ve annede mevcut kronik obstrüktif akciğer hastalığıdır. Söz konusu 6 anne ölümünden beşinde, Ön İnceleme Komisyonu ve Merkez Komisyonu tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda, hizmet alma ve hizmet sunumunda herhangi bir gecikmenin yaşanmadığı, önlenemez anne ölümü olduğu kararına varılmıştır.

2008 yılında 9 anne ölümü meydana gelmiştir. Bu ölümlerden ikisi doğrudan anne ölümüdür ve anne ölüm nedenleri şiddetli preeklampsisi ve obstetrik embolidir. Diğer altı ölüm dolaylı anne ölümüdür ve anne ölüm nedenleri masif pulmoner emboli, akut myokard enfarktüsü, subaraknoidal kanama, epilepsi, sepsis ve sinüs ven trombozudur. Evde vefat eden bir anne ölümünde ise otopsi yapılmadığı için ölüm nedeni tanımlanamamıştır. Söz konusu 9 anne ölümünden sekizinde, Ön İnceleme Komisyonu ve Merkez Komisyonu tarafından yapılan değerlendirmeler sonucunda, hizmet alma ve hizmet sunumunda herhangi bir gecikmenin yaşanmadığı, önlenemez anne ölümü olduğu kararına varılmıştır.

8. Samsun'da kamu hastanelerindeki kadın hastalıkları ve doğum servisi yatak sayısı aşağıdaki gibidir.

Kurum Adı	Kadın Hastalıkları Ve Doğum Servisi Yatak Sayı							
	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kadın Hast. ve Doğum Hastanesi	134	139	153	153	154	162	152	152
Terme Devlet Hastanesi	13	13	12	12	12	18	12	12
Vezirköprü Devlet Hastanesi	24	20	25	23	30	28	29	29
Alaçam Devlet Hastanesi	4	4	4	4	2	2	5	5
Bafra Devlet Hastanesi	35	30	32	38	38	38	28	34
Bafra SSK Hastanesi	6	6	6	0	0	0	0	0
Çarşamba Devlet Hastanesi	25	25	25	30	30	44	31	31
Havza Devlet Hastanesi	20	20	20	20	15	20	20	20
Kavak Devlet Hastanesi	4	4	4	4	4	4	4	4
Ladik Devlet Hastanesi	12	12	12	12	12	12	12	12
Bafra Kızılırmak Devlet Hastanesi	0	0	0	7	4	12	10	8
Gazi Devlet Hastanesi	0	0	0	46	0	0	0	0
Toplam	277	273	283	339	294	329	291	307

9. Samsun ilinde 1979 yılında kurulan Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Merkezi halen hizmetine devam etmektedir.

10.Samsun İlinde Sağlık Bakanlığına ait yataklı tedavi kurumlarındaki kadın hastalıkları ve doğum servisinde çalışan uzman hekim sayıları şöyledir;

Kurum Adı	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Kadın Hast. ve Doğum Hastanesi	18	21	21	29	29	28	25	22
Bafra Kızılırmak Devlet Hastanesi	0	0	0	0	1	2	1	0
Bafra Devlet Hastanesi	3	5	5	4	4	4	3	4
Çarşamba Devlet Hastanesi	4	4	4	4	4	4	4	4
Havza Devlet Hastanesi	1	1	1	1	1	1	1	1
Terme Devlet Hastanesi	1	2	2	2	2	1		2
Vezirköprü Devlet Hastanesi	1	2	1	1	2	1	1	2
Toplam	28	35	34	41	43	41	35	35

Samsun İlinde 2004 yılında Bakanlığımıza bağlı kurumlarda 34 kadın-doğum uzmanı olup, bir emekli iki il dışı tayin gerçekleşmiştir. 2004 yılında kamu ve özel sağlık kuruluşlarında toplam 53 kadın-doğum uzmanı bulunmaktadır.

Samsun İlinde 2005 yılında Bakanlığımıza bağlı kurumlarda 41 kadın-doğum uzmanı olup, bir hekim emekli olmuştur. 2005 yılında kamu ve özel sağlık kuruluşlarında toplam 49 kadın-doğum uzmanı bulunmaktadır

Samsun İlinde 2006 yılında Bakanlığımıza bağlı kurumlarda 43 kadın-doğum uzmanı olup, bir hekim emekli olmuştur. 2006 yılında kamu ve özel sağlık kuruluşlarında toplam 52 kadın-doğum uzmanı bulunmaktadır.

Samsun İlinde 2007 yılında Bakanlığımıza bağlı kurumlarda 41 kadın-doğum uzmanı olup, üç hekim emekli olmuş, üç hekim istifa etmiş ve iki il dışı tayin gerçekleşmiştir. 2007 yılında kamu ve özel sağlık kuruluşlarında toplam 53 kadın-doğum uzmanı bulunmaktadır.

Samsun İlinde 2008 yılında Bakanlığımıza bağlı kurumlarda 35 kadın-doğum uzmanı olup, dört hekim emekli olmuş, dört hekim istifa etmiş ve iki il dışı tayin gerçekleşmiştir. 2008 yılında kamu ve özel sağlık kuruluşlarında toplam 52 kadın-doğum uzmanı bulunmaktadır.

Samsun İlinde 2009 yılında Bakanlığımıza bağlı kurumlarda 35 kadın-doğum uzmanı olup, emekli ve istifa yoktur. 2009 yılında kamu ve özel sağlık kuruluşlarında toplam 64 kadın-doğum uzmanı bulunmaktadır.

11. Samsun'da anne ölümlerinde bir artış söz konusu değildir. Samsun SSK Hastanesi Sağlık Bakanlığına devir edilerek Gazi Devlet Hastanesi olmuştur. İlde Kadın Hastalıkları ve Doğum Hastanesi olduğu için kadın doğum hastaları bu hastaneden hizmet almaktadır. Bu nedenle söz konusu servisin kapatılmasının olumsuz bir etkisinden söz edilemez.

12.2008 Türkiye Raporunda, yürütüldüğü belirtilen programlar kapsamında Samsun'da hizmet içi eğitimler sürdürülmekte olup, 2008 yılında Üreme Sağlığına Giriş Modülü ile 74, Güvenli Annelik Modülü ile 31, Aile Planlaması Modülü ile 31, Cinsel Yolla Bulaşan Hastalıklar Modülü ile 41, Gençlik Modülü ile 31, Eğitim Becerileri Modülü ile 38 sağlık personeli eğitilmiştir. Aile Planlaması Uygulama Eğitimi kapsamında 12 sağlık personeli eğitilmiştir. Ayrıca Samsun Üreme Sağlığı Bölgesel Eğitim Merkezi olarak, Zonguldak, Tokat, Amasya, Çorum, Sinop, Kastamonu, Çankırı, Bartın, Karabük illerinin eğitici personeline eğitimini gerçekleştirmektedir.

Sağlık personeline yönelik doğum öncesi bakım, doğum eyleme yönetimi rehberi, doğum sonu bakım, gebe demir destek, acil obstetrik bakım protokolleri konusunda eğitimler de sürdürülmektedir.

Bebek çocuk izlemleri programı kapsamında "Bebek çocuk izlem protokolleri eğitici eğitimi" gerçekleştirilmiş ve ilde sağlık personelinin eğitimlerine başlanmıştır.

Protokollerin sahada kullanımı için sağlık müdürlüğünce saha izlemleri de yürütülmektedir.

Bebek ölümlerini izleme programı çerçevesinde ilde bebek ölümleri inceleme komisyonu kurulmuş olup, 2009 yılı haziran ayından bu yana gerçekleşen her bebek ölümü il komisyonunda da incelenmeye başlanmıştır. Bu tarihe kadar sahadan formlarla toplanan bebek ölümleri merkezde değerlendirilmekteydi.

Samsun'da 2008 yılında doğan 19.002 bebek tespit edilmiş ve bu bebekler 127655 kez izlenmiştir. Bu bebeklerin %99,2'sinden yeni doğan tarama programı kapsamında topuk kanı alınmıştır. Bebeklere 29261 kutu demir ve 35841 kutu D vitamini dağıtılmıştır. 18660 doğum hastanede gerçekleşmiştir. Gebeler 2008 yılında 66950 kez izlenmiştir. 18660 doğum hastanede gerçekleşmiştir ve hastane doğum oranı %98'dir. Gebelere 27134 kutu demir preparatı dağıtılmıştır.

13.29.04. 2009 tarihinde Samsun'da anne ölümlerini değerlendirmek üzere bölgesel toplantı yapılmıştır. Bu toplantı Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürü başkanlığında, Sağlık Müdürü, üniversite öğretim üyeleri, sağlık grup başkanları, İlde kamu ve özel hastanelerde çalışan kadın hastalıkları ve doğum uzmanlarının katılımı ile yapılmıştır. Toplantıda, İlde gerçekleşen tüm anne ölümleri Anne Ölümleri Merkez Komisyon üyesi bir öğretim üyesi tarafından anne adı kodlanmış olarak, hastane ve müdahale eden hekimlerin adı da gizli kalmak şartıyla tek tek görüşülmüştür.

İl Sağlık Müdürlüğü yöneticilerine Acil Obstetrik Bakım Yönetici Kolaylaştırıcı Uyum Eğitimi verilmiştir. (Acil Obsterik bakımda yönetim, kalite, sevk, kayıt ve güvenli kan nakli konularını içeren)

Anne ölümlerini engellemek için Ana Çocuk Sağlığı ve Aile Planlaması Genel Müdürlüğü ve bilim kurulları tarafından (Bilim kurulları üniversite öğretim üyeleri, kadın sağlığı konusunda çalışan sivil toplum kuruluşları üyelerinden oluşmuştur) doğum öncesi bakım, doğum ve sezaryen, doğum sonrası bakım, acil obstetrik bakım yönetimi klinik rehberleri oluşturulmuştur. Ülke genelinde olduğu gibi Samsun'da da sağlık personeli tarafından bu rehberlere uygun standart ve güvenli hizmet verilmesi sağlanmaktadır. Böylelikle doğum öncesi, doğum ve doğum sonrası bakım hizmetlerinin niteliğinin artırılması hedeflenmiş, mutlaka ve mutlaka hastanede doğum temel politikamız olmuş, normal doğum sonrası annelerin en az 24 saat, sezaryen sonrası en az 48 saat hastanede yatırımları hedeflenmiştir. Ayrıca Samsun Tabip Odası, Türk Jinekoloji ve Obstetrik Derneği ile birlikte İldeki anne ölümlerinin önlenmesine yönelik bir toplantı gerçekleştirmiştir. Bu toplantıda alınan kararlar Bakanlığımıza resmi bir yazı ile bildirilmiş olup, bu kararların Bakanlığımız hedefleri ve beklentilerine paralel olduğu görülmüştür.